

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«Психологія»

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 053 Психологія
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
кваліфікація: доктор філософії з психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою комунального закладу
вищої освіти «Хортицька національна
навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

Протокол від «16» квітня 2024 року № 7

Резолюція голови вченої ради

Валентина НЕЧИПОРЕНКО

Програма вводиться в дію

з «01» вересня 2024 року

наказ № 9/од від 16.04.2024 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Психологія» (далі – ОП) для підготовки здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів освітнього рівня доктора філософії; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

ОП розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 053 Психологія для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ступінь доктора філософії), затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 р. №646.

1. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА ВВЕДЕНО В ДІЮ

Затверджено рішенням Вченої ради академії, протокол від 16.03.2024 №7 та введено в дію з 01.09.2024 наказом ректора комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради №90/од від 16.04.2024 р.

2. РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Робочою (проектною) групою у складі:

ПАНОВ Микита Сергійович, доктор психологічних наук, професор, гарант освітньої програми, Хортицька національна академія;

БОЧЕЛЮК Віталій Йосипович, доктор психологічних наук, професор, Хортицька національна академія;

ПОЗДНЯКОВА Олена Леонтіївна, доктор педагогічних наук, професор, Хортицька національна академія;

ТУРУБАРОВА Анастасія Володимирівна, кандидат психологічних наук, доцент, Хортицька національна академія;

3. РЕЦЕНЗІЇ, ВІДГУКИ ЗОВНІШНІХ СТЕЙХОЛДЕРІВ:

БОХОНКОВА Ю.О., доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології та соціології Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля;

ШЕВЯКОВ О.В., доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та педагогіки Дніпровського державного університету внутрішніх справ

Гарант освітньо-наукової програми

Микита ПАНОВ

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

1.1. Галузь знань – **05 Соціальні та поведінкові науки**, спеціальність – **053 Психологія**.

1.2. Нормативний термін навчання: **доктор філософії – чотири роки**.

1.3. Освітній ступінь – **доктор філософії**.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 053 ПСИХОЛОГІЯ

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради Факультет спеціальної освіти та соціально-гуманітарних наук Кафедра психології та соціальної роботи
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Спеціальність – 053 Психологія Освітньо-наукова програма «Психологія» Кваліфікація освітня – доктор філософії з психології
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Психологія»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання – чотири роки
Наявність акредитації	Програма вперше акредитується в 2028 році
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF LLL – 8 рівень
Передумови	Для здобуття ступеня доктора філософії можуть вступати особи, які здобули освітній ступінь магістра. Програма фахових вступних випробувань для осіб, які здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями, повинна передбачати перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 2028 року (до завершення повного циклу навчання)
Інформація про	Інформацію подано відповідно до Стандарту вищої

відповідність стандарту вищої освіти відповідного рівня та/або професійному стандарту, відповідно до яких здобувач ліцензії (ліцензіат) планує провадити освітню діяльність	освіти України за спеціальністю 053 Психологія для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ступінь доктора філософії), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 р. №646
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://khnnra.edu.ua/publiczna-informatsiya/perelik-osvitnih-program
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих фахівців-науковців здатних розв'язувати комплексні проблеми професійного та/або дослідницького характеру у галузі психології, що передбачає свідоме створення нових цілісних знань та професійної практики, проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення у галузі психології, а також швидко реагувати на зміни, що відбуваються в суспільстві, бути конкурентоспроможними на ринку праці та діяти відповідно до потреб і запитів країни, успішно професійно самореалізуватися у наукових та соціально-психологічних установах, різних закладах освіти та інших закладах.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	05 Соціальні та поведінкові науки 053 Психологія <i>Об'єкт вивчення:</i> психічні явища, закономірності їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, учинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності. <i>Цілі навчання:</i> набуття здатності розв'язувати комплексні проблеми у сфері психології, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> поняття психіки, свідомого і несвідомого, поведінки, діяльності, вчинку, спілкування, особистості, індивідуальності; концепції та теорії, що розкривають закономірності виникнення, розвитку та

	функціонування психіки; фізіологічні основи психічних процесів, психологічні аспекти виникнення та перебігу порушень психічної діяльності; психологічні особливості життєвого шляху особистості, взаємодії людей у малих і великих соціальних групах; міжгрупової взаємодії тощо. <i>Методи, методики та технології:</i> методи теоретичних та емпіричних досліджень, аналізу даних, технології психологічної допомоги, сучасні цифрові технології. <i>Інструменти та обладнання:</i> психодіагностичний інструментарій, прилади для психологічних досліджень, комп'ютерна техніка і мультимедійне обладнання; системи пошуку та обробки інформації; програми статистичної обробки та візуалізації даних
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма має науково-дослідну та прикладну орієнтацію, базується на загальновідомих та загальновизнаних наукових результатах та практичних розробках в галузі психології. Орієнтує на подальшу професійну діяльність в інституціях різних типів (наукові установи, заклади освіти, соціально-психологічні центри тощо).
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Акцент на розв'язуванні науково-дослідницьких задач/проблем у галузі 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 053 Психологія.
Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 60 кредитів ЄКТС.
Особливості програми	На базі академії функціонують наукові школи: 1. Українська наукова школа педагогіки і психології життєтворчості під керівництвом Нечипоренко В.В., ректора академії, доктора педагогічних наук, професора; 2. Українська наукова школа соціально-психологічного розвитку особистості Бочелюка В.Й., доктора психологічних наук, професора, заслуженого працівника освіти України. Вищезазначені наукові школи є потужним підґрунтям для науково-дослідницьких пошуків здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, розвитку у них компетентностей, необхідних для успішного здійснення професійної діяльності за освітньою програмою «Психологія» спеціальності

	053 Психологія, бути конкурентоспроможними на ринку праці.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Працевлаштування випускників	Працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників у наукових установах і закладах вищої освіти, працівників найвищої кваліфікації у дослідницьких установах і організаціях, наукових консультантів в органах влади, установах та організаціях.
Академічні права випускників	Доктор філософії може здобувати науковий ступінь доктора наук та додаткові кваліфікації у системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, інтерактивне, проблемно-орієнтоване, пошукове навчання, навчання через практику тощо. Освітньо-науковий процес базується на активному навчанні у напрямі реалізації власної науково-дослідницької діяльності з обраної проблеми у галузі психології. Навчання будується на основі теоретичної підготовки, практичної і самостійної роботи, що здійснюють функцію закріплення матеріалу у вигляді практичних вправ і самостійних завдань, а також у надбанні знань, умінь та навичок у сфері науково-освітньої діяльності. Навчання спрямоване на презентацію власних наукових досягнень у сфері психології у формі публікацій, виступів, участі в семінарах, конференціях тощо. Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії з психології здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи. Умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального плану
Оцінювання	Форми контролю: тестування, усне та письмове опитування, модульні контрольні роботи, захист практичних робіт та звіту з практики, заліки, екзамени, попередня апробація дисертаційного дослідження. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здійснюється за: національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС.

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності
Спеціальні компетентності (СК)	СК1. Здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження. СК2. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, та забезпечувати якість виконуваних досліджень. СК3. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. СК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. СК5. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним. СК6. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та викладацькій діяльності. СК7. Уміння толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного / цифрового суспільства

7 – Програмні результати навчання

РН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з психології.

РН2. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці.

РН3. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.

РН4. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики.

РН5. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, розробляти інноваційні дослідницькі методики у сфері психології, перевіряти їх ефективність.

РН6. Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок.

РН7. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів.

РН8. Визначати свої професійні можливості та завдання підвищення професійної кваліфікації й професійної мобільності.

РН9. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій.

РН10. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері психології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Проведення лекцій та практичних занять з навчальних дисциплін, що забезпечують формування компетентностей, здійснюється науково-педагогічними працівниками, серед яких – визнані професіонали з досвідом практичної, науково-дослідницької, управлінської, інноваційної роботи в галузі психології та дотичних до неї

		міждисциплінарних напрямках. Гарант ОП – доктор психологічних наук, професор (спеціальність 19.00.05 – соціальна психологія; психологія соціальної роботи); члени проєктної групи – доктор психологічних наук, професор (спеціальність 19.00.05 – соціальна психологія; психологія соціальної роботи); доктор педагогічних наук, професор (спеціальність 13.00.03 – корекційна педагогіка); кандидат психологічних наук, доцент (спеціальність 19.00.08 – спеціальна психологія). Науково-педагогічні працівники відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. Залучені фахівці є провідними вченими в галузі психології.
Матеріально-технічне забезпечення		Для якісної підготовки здобувачів функціонує бібліотека з читальними залами. У навчальному корпусі розміщені: комп'ютерні аудиторії з вільним доступом до мережі Інтернет, їдальня, буфет, спортивний та актові зали. Наявні аудиторії та спеціалізовані кабінети, зокрема: кабінет психологічної служби, психологічної допомоги та позавізуального спостереження, сенсорної інтеграції; зал арттерапевтичних технік; лабораторія психології тощо. Більшість аудиторій забезпечено мультимедійним обладнанням. Площа навчальних приміщень для проведення освітнього процесу відповідає Ліцензійним вимогам. Забезпечено доступність навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема безперешкодний доступ до будівлі, аудиторій та інших приміщень. Наявні пандуси та спеціалізований пасажирський ліфт. Є гуртожиток та медичні відділення. Наявні умови для проведення лекційних та семінарських занять, зокрема в дистанційному режимі на електронній платформі Мудл. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності.
Інформаційне навчально-методичне забезпечення	та	Офіційний сайт Хортицької національної академії https://khnnra.edu.ua/ Академія надає здобувачам вищої освіти безкоштовний доступ до наукометричних баз даних SCOPUS, Web of Sciense, електронних ресурсів бібліотеки, платформи Мудл, силабусів, методичних

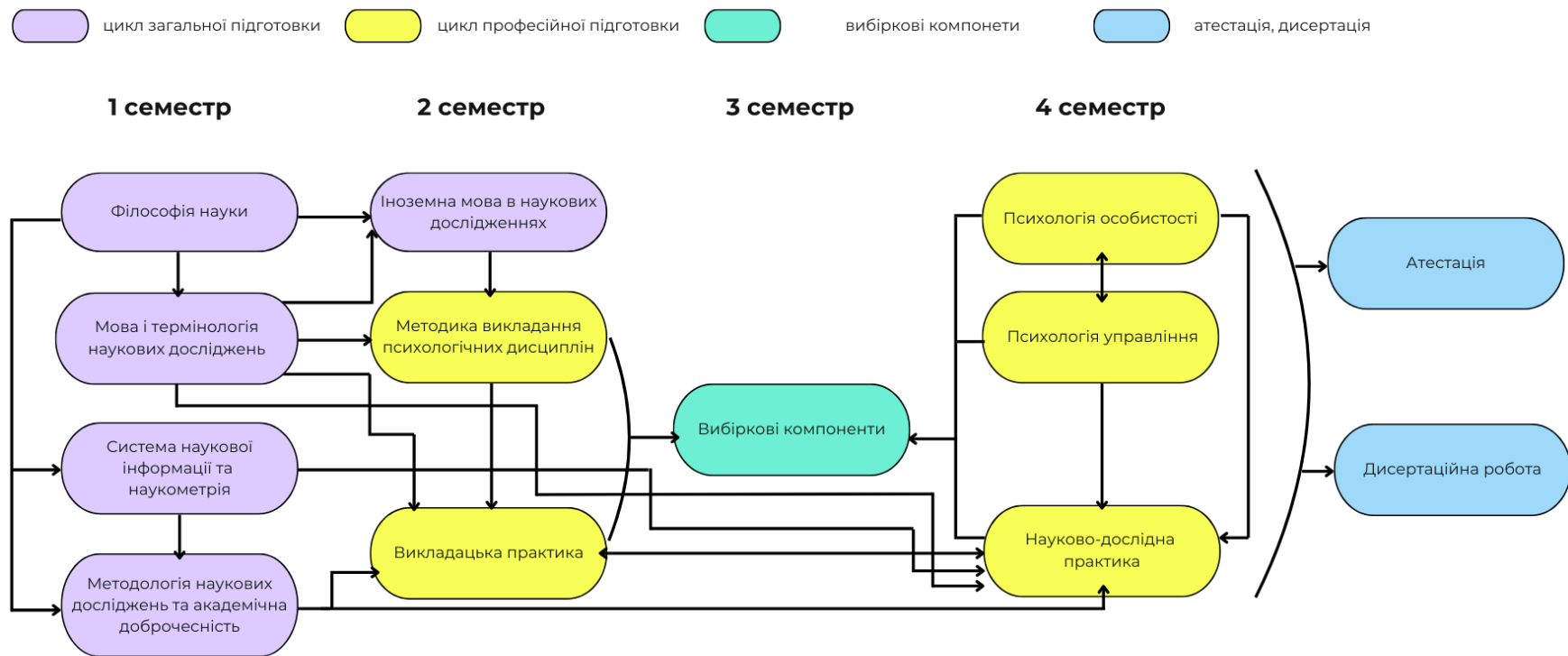
	вказівок, фахової літератури тощо. В наявності необхідні для здійснення освітнього процесу інформаційні ресурси для забезпечення професійної підготовки студентів, а саме: Гугл Міт, Зум тощо. Заняття проводяться із використанням сучасного мультимедійного обладнання.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Право на національну кредитну мобільність реалізується на підставі Закону України «Про вищу освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» (із змінами та доповненнями) з наданням права на участь в програмах академічної мобільності всім учасникам освітнього процесу з чітким визначенням її видів та форм, закріпленням принципу перезарахування отриманих кредитів на основі Європейської кредитно-трансфертної системи (ЄКТС). Кредити ЄКТС отримані в інших ЗВО України при наявності договорів між закладами вищої освіти (науковими установами України або їхніми основними структурними підрозділами), перезараховуються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у комунальному закладі вищої освіти «Хортицька національна навчальна-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради
Міжнародна кредитна мобільність	Право на міжнародну кредитну мобільність реалізується на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм і проєктів (Erasmus+), а також може бути реалізовано учасником освітнього процесу з власної ініціативи (на основі індивідуальних запрошень), підтриманої керівництвом Хортицької національної академії та ЗВО країн-партнерів (https://khnnra.edu.ua/perelik-zarubizhnih-partneriv-hortitskoyi-natsionalnoyi-akademiyi/)

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти ОП (навчальні дисципліни, практика)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумковог о контролю
1	2	3	4
Освітня складова підготовки			
Обов'язкові компоненти ОП			
1. Цикл загальної підготовки			
ОК1.	Філософія науки	4,0	Екзамен
ОК2.	Іноземна мова в наукових дослідженнях	4,0	Екзамен
ОК3.	Мова і термінологія наукових досліджень	4,0	Диф. залік
ОК4.	Система наукової інформації та наукометрія	3,0	Диф. залік
ОК5.	Методологія наукових досліджень та академічна доброчесність	4,0	Диф. залік
2. Цикл професійної підготовки			
ОК6.	Методика викладання психологічних дисциплін	7,0	Екзамен
ОК7.	Психологія особистості	6,0	Екзамен
ОК8.	Психологія управління	5,0	Диф. залік
Практична підготовка			
ОК9.	Викладацька практика	4,0	Диф. залік
ОК10.	Науково-дослідна практика	4,0	Диф. залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		45,0	
Вибіркові компоненти ОП*			
ВК1.	Психологія ділового спілкування	5,0	Диф. залік
ВК2.	Тренінгові практики особистісного зростання	5,0	Диф. залік
ВК3.	Методологія та практика соціально-психологічного тренінгу	5,0	Диф. залік
ВК4.	Соціальна психіатрія та наркологія	5,0	Диф. залік
ВК5.	Психологія конфліктів та медіація	5,0	Диф. залік
ВК6.	Психологія девіантної поведінки	5,0	Диф. залік
ВК7.	Спеціальна психологія	5,0	Диф. залік
ВК8.	Юридична психологія	5,0	Диф. залік
ВК9.	Експериментальна психологія	5,0	Диф. залік
Загальний обсяг вибірових компонентів		15,0	
*Вибіркові дисципліни є доповненням циклу професійної підготовки ОП у 3 семестрі (3 дисципліни по 5 кредитів ЄКТС).			
Наукова складова підготовки			
НК1.	Дисертаційна робота	180	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОП		240,0	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері психології або на її межі з іншими спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (Хортицької національної академії).

4. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Внутрішнє забезпечення якості освіти відбувається за рахунок співпраці й взаємодії між усіма структурними підрозділами академії, працівниками й роботодавцями. Розподіл відповідальності здійснюється між всіма структурними підрозділами: ректорат, навчальний відділ, деканат, кафедри. Ректорат є постійнодіючим робочим органом академії, який створено для вирішення поточних питань діяльності академії на підставі Статуту академії. Відділ аспірантури є структурним підрозділом академії, який забезпечує підготовку здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Деканат забезпечує оперативне вирішення питань з організації освітнього процесу, методичної, наукової, організаційної, виховної, профорієнтаційної роботи на факультеті. Кафедра як основний структурний підрозділ академії забезпечує освітній процес і здобуття особами вищої освіти за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим) рівнями вищої освіти. Функціонує Група забезпечення якості вищої освіти, яка здійснює моніторинг якості освіти для здобувачів вищої освіти і академічної спільноти, освітньої і академічної діяльності, дотримання академічної доброчесності тощо <https://khnnra.edu.ua/sistema-vnutrishnogo-zabezpechennya-yakosti-osviti>

5. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Закон України «Про вищу освіту» – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;
2. Закон України «Про освіту» – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами від 21.03.2022 № 341) - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF>;
4. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>;
5. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010– <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10>
6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341– <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>;
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. № 266 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>;
8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» № 261 від 23 березня 2016 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF>;
9. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-radaministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>;
10. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм» від 01.02.2021 р. № 128 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0454-21>;
11. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти [Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-inauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>];
12. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/vishaosvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzenistandarti-vishoyi-osviti>.

Пояснювальна записка

Стандарт вищої освіти містить вимоги до освітніх програм підготовки докторів філософії за спеціальністю 053 Психологія стосовно:

- обсягу освітньої програми для здобуття освітнього ступеня «доктор філософії» зі спеціальності 053 Психологія;
- рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за відповідною освітньою програмою;
- переліку обов'язкових компетентностей випускника;
- нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованого в термінах результатів навчання;
- форм атестації здобувачів вищої освіти;
- вимог до створення міждисциплінарних освітньо-наукових програм;

Вимоги до компетентностей та результатів навчання узгоджені між собою та відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій.

Таблиця 1 демонструє відповідність визначених Стандартом компетентностей та дескрипторів НРК, а таблиця 2 – відповідність результатів навчання та компетентностей.

Заклади вищої освіти (наукові установи) самостійно визначають перелік дисциплін, практик та інших видів навчальної діяльності, необхідний для набуття означених Стандартом компетентностей та результатів навчання. Наведений у Стандарті перелік компетентностей і результатів навчання не є вичерпним. Заклади вищої освіти (наукові установи) при формуванні освітніх програм можуть зазначати додаткові вимоги до компетентностей і результатів навчання. Заклади вищої освіти (наукові установи) мають право використовувати власні формулювання спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, забезпечуючи при цьому, щоб сукупність вимог освітньої програми повністю охоплювала всі вимоги стандарту.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн 1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності	Уміння Ум1 Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв’язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики Ум2 Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності Ум3 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей	Комунікація К1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому К2 Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	Відповідальність та автономія AB1 Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності AB2 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
	Загальні компетентності			
	ЗК1	Зн1	Ум1, Ум3	
	ЗК2			К1, К2
	ЗК3		Ум1, Ум2, Ум3	К1
	ЗК4			
Спеціальні компетентності				
СК1	Зн1	Ум1		
СК2	Зн1	Ум1, Ум3		AB1
СК3		Ум1, Ум2		AB1
СК4	Зн1	Ум1	К1, К2	AB1, AB2
СК5			К1, К2	AB1, AB2
СК6		Ум1, Ум2		AB2
СК7		Ум1, Ум3	К1	AB1, AB2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності											
	ІК	Загальні компетентності				Спеціальні (фахові) компетентності						
		1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	7
РН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з психології	+	+			+	+	+				+	+
РН2. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці	+	+		+		+	+	+	+			
РН3. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.	+	+			+	+	+					
РН4. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики.	+		+	+	+		+			+	+	
РН5. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, розробляти інноваційні дослідницькі методики у сфері психології, перевіряти їх ефективність.	+						+				+	+
РН6. Уміти критично і системно оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових розвідок.	+	+						+	+	+	+	+
РН7. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з	+		+	+	+		+	+		+		+

урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів.												
РН8. Визначати свої професійні можливості та завдання підвищення професійної кваліфікації й професійної мобільності.	+		+						+	+		
РН9. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій.	+		+					+	+	+		
РН10. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері психології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.	+			+	+				+	+	+	

Таблиця 3

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

Компетентності Компоненти	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	БК1	БК2	БК3	БК4	БК5	БК6	БК7	БК8	БК9
ЗК1	+				+	+	+	+	+	+									+
ЗК2		+	+							+	+								
ЗК3				+		+	+	+	+	+		+	+						
ЗК4	+		+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК1	+					+	+	+						+		+	+	+	
СК2		+			+					+									
СК3						+	+	+	+	+			+		+			+	+
СК4			+		+	+			+	+	+	+							
СК5							+	+			+	+	+		+	+	+	+	
СК6				+					+	+				+					+
СК7			+		+	+			+	+	+								+

Таблиця 4

Матриця забезпечення результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньо-наукової програми

Компоненти ОП	РН1	РН2	РН3	РН4	РН5	РН6	РН7	РН8	РН9	РН10
OK1	+		+	+						
OK2				+					+	
OK3				+			+	+		
OK4					+		+			
OK5	+	+	+	+						
OK6			+					+		+
OK7	+	+	+			+				
OK8	+	+				+				
OK9			+	+		+			+	+
OK10			+	+		+		+	+	+

Гарант освітньо-наукової програми

Микита ПАНОВ